

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

จากการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรา 47 ทำให้ต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก สำหรับการประกันคุณภาพภายนอก นั้น กำหนดให้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก ทำการประเมินการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา จากสาระโดยสรุปในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวได้ส่งผล ต่อการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาอย่างมาก ในประเด็นที่สำคัญคือ

1. สถาบันอุดมศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น

2. ระบบประกันคุณภาพ ต้องมีทั้ง 2 ระบบ คือ

- 2.1 ระบบประกันคุณภาพภายใน โดยกำหนดให้การประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ที่ต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง เพื่อ พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น

- 2.2 ระบบประกันคุณภาพภายนอก โดยสถาบันอุดมศึกษา ต้องให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา รวมถึงการที่ ต้องจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นผลจากการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งรายงานประจำปีนี้ต้องเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการเปิดเผยต่อสาธารณชน และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมิน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จึงได้กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 7 มาตรฐาน 46 ตัวบ่งชี้ ซึ่งในมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ประกอบการ / ผู้ใช้บัณฑิต ทำให้มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องดำเนินการศึกษาและสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการในการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2551 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา และนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย การปรับกระบวนการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และทันกับกระแสของการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์ของการสำรวจ

1. สำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการในการทำงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2552
2. รวบรวมข้อคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในด้านจุดเด่น จุดด้อย และคุณลักษณะที่เพิ่มเติมที่ผู้ประกอบการต้องการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ประกอบการในการทำงานของบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552 ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการเหมาะสมกับงาน ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณในอาชีพ รวมทั้งความคิดเห็นของผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับจุดเด่นสำคัญของบัณฑิต จุดด้อยที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คุณลักษณะที่คาดหวังจากบัณฑิต และข้อเสนอแนะอื่น ๆ
2. ได้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางประกอบการกำหนดนโยบายด้านการปรับปรุง และการพัฒนาหลักสูตร
3. ได้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย การปรับกระบวนการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และทันกับกระแส ของการเปลี่ยนแปลง

ขอบเขตการสำรวจ

ข้อมูลที่ดำเนินการสำรวจ ได้แก่

1. ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เฉพาะระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2551 ใช้ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต (www.survey.mju.ac.th) ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2553 จำแนกดังนี้

- 1.1 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ
- 1.2 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์
- 1.3 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตคณะพัฒนาการ

ท่องเที่ยว

- 1.4 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตคณะผลิต กรรมการเกษตร

- 1.5 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตคณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ

1.6 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตคณะ
วิศวกรรมและ อุตสาหกรรมเกษตร

1.7 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตคณะ
วิทยาศาสตร์

1.8 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตโครงการ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - แพร่ เฉลิมพระเกียรติ

1.9 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตโครงการ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร

1.10 ผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตคณะ
สถาปัตยกรรมและการออกแบบสิ่งแวดล้อม

2 ประเภทหน่วยงานของผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา จำแนกดังนี้

2.1 หน่วยงานราชการ

2.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

2.3 หน่วยงานเอกชน

2.4 หน่วยงานอื่น ๆ (ให้ระบุ)

3. คุณลักษณะของบัณฑิต ปีการศึกษา 2552 โดยสำนักงานคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ของมหาวิทยาลัย ได้พิจารณาและให้ ความเห็นชอบ กำหนดไว้ดังนี้

3.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการเหมาะสมกับงาน ประกอบด้วย 10
องค์ประกอบ

3.2 ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ประกอบด้วย 10
องค์ประกอบ

3.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในอาชีพ ประกอบด้วย 10
องค์ประกอบ

4. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ หรือ นายจ้าง หรือ ผู้บังคับบัญชา สำหรับคำถาม
ปลายเปิด ประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

4.1 จุดเด่นสำคัญของบัณฑิต

4.2 จุดด้อยที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต

4.3 คุณลักษณะที่คาดหวังจากบัณฑิต

4.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการสำรวจ

1. ผู้ประกอบการ หมายถึง เจ้าของกิจการ นายจ้าง และหรือ ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุม ดูแลการทำงานของ พนักงานในสถานประกอบการทุกประเภท
2. คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง คุณลักษณะหลัก 3 ด้านที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ
  - 2.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการที่เหมาะสมกับงาน หมายถึง การทำงานซึ่งแสดงออกถึงความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียนแล้วนำไปใช้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น สามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้กับงาน สามารถนำแนวคิด หรือวิธีการที่ทันสมัย และเหมาะสมไปประยุกต์ใช้กับงาน สามารถมองกระบวนการทำงานแบบองค์รวม หรือการเน้นภาพกระบวนการทำงานที่มีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน หรือมองสถานการณ์ในงานที่ทำอย่างเป็นระบบ เป็นต้น
  - 2.2 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน หมายถึง การทำงานที่แสดงออกถึงการมีทักษะในการสื่อสาร ทักษะการทำงาน และความสามารถในการวิเคราะห์แก้ปัญหา เช่น ความสามารถในการพูด การเขียน การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาสาเหตุและวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม การมีความเป็นผู้นำ เป็นต้น
  - 2.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ หมายถึง การทำงานที่แสดง ออกถึงความเป็นผู้มี ความซื่อสัตย์ สุจริต การมีวินัยและตรงต่อเวลา การมีสติ และละเอียดรอบคอบ การมีความมุ่งมั่น อุทิศตนและเวลาต่อหน้าที่ทำ เป็นต้น

วิธีดำเนินการสำรวจ

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2551 ที่ได้ทำงานแล้ว
2. เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้ประกอบการ / นายจ้าง / ผู้บังคับบัญชา
  - ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ประกอบการ / นายจ้าง / ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิต ตามคุณลักษณะ และองค์ประกอบของแต่ละคุณลักษณะ ดังนี้

- 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการที่เหมาะสมกับงาน (ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ)
- 2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน (ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ)
- 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ (ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ)

โดยระดับความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

และให้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด รวมถึง ให้ข้อคิดเห็นใน 4 ประเด็น ได้แก่

- 1) จุดเด่นสำคัญของบัณฑิต
- 2) จุดด้อยที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต
- 3) คุณลักษณะที่คาดหวังจากบัณฑิต
- 4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการจัดส่งหนังสือของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม พร้อมกับแบบสอบถาม โดยดำเนินการจัดส่งตามรายชื่อของสถานประกอบการโดยผ่านทางบัณฑิตที่มารับพระราชทานปริญญาบัตรและติดตาม ทวงถามเพิ่มเติม ซึ่งจัดส่งแบบสอบถามผ่านทางไปรษณีย์ จำนวนรวม 1,015 ชุด จากการรวบรวมและติดตาม ทวงถาม รวม 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ณ วันที่ 9 มีนาคม 2553 และครั้งที่ 2 ณ วันที่ 26 เมษายน 2553 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น จำนวน 627 ชุด คิดเป็นร้อยละ 61.77 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงบรรยาย และเชิงปริมาณ ด้วยการใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำเป็นรายองค์ประกอบของแต่ละคุณลักษณะ และรวมทุกคุณลักษณะ ด้วยการนำเสนอในรูปตารางกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ในความหมายของการประเมินค่า ดังนี้

4.21 - 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ มาก
2.61 - 3.40	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
1.81 - 2.60	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ น้อย
1.00 - 1.80	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ด้วยการเรียงลำดับจากมาก ไปหา น้อย
